

Mezinárodní **Montessori**
mateřská škola **Olomouc**

**Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
pro mateřskou školu Mezinárodní Montessori mateřská
škola Olomouc, z.ú.**

Obsah

1.	Identifikační údaje	3
2.	Charakteristika školy	4
3.	Charakteristika školního vzdělávacího programu	5
3.1	Cíle školního vzdělávacího programu Mezinárodní Montessori mateřská škola Olomouc	5
3.2	Zaměření školy	5
3.3	Výchovné a vzdělávací strategie.....	6
3.4	Zásady Montessori pedagogiky	6
4.	Popis podmínek a organizace vzdělávání	8
4.1	Věcné vybavení školy.....	8
4.2	Životospráva dětí.....	8
4.3	Podmínky psychosociální.....	9
4.4	Organizace chodu mateřské školy.....	9
4.5	Řízení mateřské školy	10
4.6	Personální a pedagogické zajištění.....	10
4.7	Spoluúčast rodičů	12
4.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	12
5.	Vzdělávací obsah	13
5.1	Vzdělávací oblasti výchovně vzdělávacího systému podle Marie Montessori.....	13
5.2	Integrované bloky.....	15
5.3	Doplňující program Seznamování s anglickým jazykem.....	41
6.	Evaluace předškolního vzdělávání.....	43

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu

ŠVP PV pro mateřskou školu Mezinárodní Montessori mateřská škola Olomouc, z.ú.

Předkladatel a zřizovatel

Název školy	Mezinárodní Montessori mateřská škola Olomouc, z.ú.
Adresa školy	Vídeňská 675/5, 779 00 Olomouc IZO IČ: 03681041
Ředitelka školy	Mgr.et Mgr. Jana Glueck
Kontakty	Tel: +420 603 446 097 e-mail: skolka@montessoriolomouc.cz

Platnost školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je vydán na základě zmocnění v §4 odst. 3) zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Školní vzdělávací program v platném znění byl projednán a schválen Pedagogickou radou dne 29. 8. 2015.

Koordinátor zpracování ŠVP PV

Na vzniku ŠVP PV se podílely ředitelka školy a kolektiv učitelek MŠ.

Razítko a podpis ředitele

2. Charakteristika školy

Mezinárodní Montessori mateřská škola Olomouc, z.ú. začala poskytovat služby péče o děti v rámci živnosti mimoškolní výchova a vzdělávání od 19.1.2015. Od 1.9.2015 je mateřská škola a školní jídelna-výdejna zapsána v rejstříku škol a školských zařízení s kapacitou 20 dětí (20 stravovaných).

Naše škola se nachází v klidné a dopravně snadno dostupné lokalitě v centrální části města Olomouce, v těsné blízkosti Smetanových sadů.

Ve škole pracujeme podle pedagogické metody Marie Montessori. Naše třída je heterogenní. V mateřské škole je dán prostor výuce anglického jazyka (jako druhého jazyka) pčirozenou formou.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Cíle školního vzdělávacího programu Mezinárodní Montessori mateřská škola Olomouc

- Pracovat metodou Montessori.
- Rozvíjet osobnost dítěte, jeho jedinečnost a originalitu.
- Podporovat u dětí zikávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost, vyjadřovat své pocity, názory a postoje.
- Probudit v dětech touhu a chuť dovídat se nové věci, prožívat radost z poznání a připravit se na další životní cesty.
- Umožnit vlastní rozhodování, sebeuplatnění a zvyšování sebevědomí dětí.
- Podporovat spoluvytváření vlastních pravidel a jejich dodržování. Umožnit dětem spolupráci, vlastní řešení problémů a uzavírání kompromisů.
- Umožnit dětem chybovat a z vlastních chyb se poučit.
- Dát rodičům možnost nejlepšího možného - nejkvalitnějšího a alternativního prostředí pro jejich děti.
- Zvyšovat informovanost rodičů, umožnit jim otevřenou komunikaci s komunitou školy.
- Využívat polohy naší školy k vytváření vztahu k přírodě a k péči o ekologické prostředí města Prahy.
- Umožnit učitelům a zaměstnancům školy klidné a inspirující prostředí pro jejich další práci.

3.2 Zaměření školy

Předškolní vzdělání navazuje na výchovu v rodině. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních a vývojových potřeb, možností a zájmů každého dítěte. Má mít činnostní a praktický charakter a motivovat děti k celoživotnímu učení. Má vést děti k samostatnosti, aktivitě, spolupráci.

V mateřské škole pracujeme metodou Montessori. U všech dětí rozvíjíme nezávislost, sebedůvěru a pocit zodpovědnosti za sebe, druhé i své prostředí. Montessori metoda usnadňuje rozvoj dítěte v celistvosti jeho osobnosti. Mateřská škola vzděláváním a výchovou takto celistvého dítěte podporuje tvořivost, kritické myšlení, schopnost řešit problémy a schopnost spolupracovat s ostatními na společném zájmu. Cílem je vytvořit prostředí, v němž se děti mohou přirozeně rozvíjet a kde si uchovají zvědavost, tvořivost a radost z poznávání.

Výchovná a vzdělávací koncepce mateřské školy je založena na práci italské lékařky a psychologičky Marie Montessori (1870–1952). Koncepce vznikla z tehdejších potřeb praxe, která volala po zlepšení didaktické stránky vyučování, po funkčnějším vztahu učitelů a dětí a po odstranění přežitých brzdících norem a pedagogických předpokladů. Vzhledem k proklamovaným principům, které pedagogika Marie Montessori postupně rozvíjela a z nichž vycházela, byla její koncepce zařazena mezi pedocentricky orientované pedagogické koncepce tzv. reformního pedagogického hnutí a alternativní pedagogiky s výraznými didaktickými a metodickými funkčními inovacemi v rámci

učebního procesu, respektujícího osobnost dítěte a svobodu volby v předem pedagogicky připraveném prostředí třídy, školy nebo rodiny.

Pedagogická koncepce Montessori se během 20. století rozšířila po celém demokraticky orientovaném světě. Díky Marii Montessori, která působila v mnoha zemích světa, je Montessori vzdělávací program nejrozšířenější „alternativní“ vzdělávací program na světě. V mateřské škole učíme děti toleranci, úctě k lidem, k lidským výtvorům i k přírodě, ochotě pomoci tam, kde je to potřeba, a přijímat zodpovědnost za své jednání. Mateřská škola preferuje vztahy založené na vzájemném respektu, spolupráci, ohleduplnosti a schopnosti tolerance. Důraz je kladen na prevenci problémů a vzájemnou komunikaci.

Chceme cestou individuálního přístupu metodiky pedagogiky M. Montessori a bohaté vzdělávací nabídky vytvořit pro každé dítě takový program, který bude maximálně vyhovovat jeho vývojovým potřebám a zájmům a umožní mu, aby rozvíjel svoji osobnost v sociálně a kulturně příznivém, přátelském a demokratickém prostředí. Děti se budou podílet na tvorbě pravidel chování a práce. Nepodporujeme soutěžení mezi dětmi a jejich vzájemné srovnávání.

Rozšíření jazykového vzdělávání má dát dětem v naší škole možnost uplatnit kompetence získané už v raném věku v životě a při studiu a dalším vzdělávání u nás i v integrujícím se světě.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavním východiskem je respekt k zákonitostem vývoje osobnosti dítěte. Podle nich jsou formulována a uplatňována pedagogická opatření, která místo aby dítě přetěžovala, omezovala a podceňovala, umožňují v pro něho svobodném a přirozeném prostředí nenásilný rozvoj, jež odpovídá jeho fyzickým a psychickým možnostem.

Z tohoto principu jsou odvozena tři určující metodologická východiska, z nichž lze odvodit didaktické principy pro Montessori vyučování. Je jimi poznání vnitřních potřeb člověka, úprava vnějšího prostředí – **připravené prostředí**, které motivuje k učení, a tím uspokojuje vývojové potřeby, a respektování **svobody volby** činností, které zohledňují princip citlivých vývojových období – **senzitivních fází**.

3.4 Zásady Montessori pedagogiky

Svojí pedagogickou koncepcí se snažila Marie Montessori nabídnout možnost získávání plnohodnotné výchovy a vzdělání tím, že dětem umožní prožívat svobodu nebo sebeurčení a samostatnost prostřednictvím vlastní činnosti. Dítě se tak stává subjektem výchovy a vzdělávání, projevuje vlastní aktivitu a samo si vlastně učební procesy na základě vlastního tempa řídí. Úkolem školy a učitelů potom je, aby byly vytvořeny vhodné podmínky a prostředí pro rozvoj potřeb každého dítěte. Ve vzdělávacím procesu jde o znovuodhalování poznatků a nikoliv o opakování slovních pouček.

Dítě je postaveno do středu všech našich snah a aktivit. Jde o to, aby mu dospělí pomohli k rozvíjení vlastní svobodné osobnosti prostřednictvím vlastní činnosti a samostatnosti. To ostatně vyjadřuje motto celé Montessori pedagogiky, které zní: „Pomoz mi, abych to mohl udělat sám.“

Na základě principu senzitivních fází, formulovaných z dlouholetých pozorování dětí, rozvinula Marie Montessori učení, které popisuje čtyři vývojové fáze dětství. Podle nich existují v životě každého dospívajícího jedince „senzitivní“ období, během nichž je obzvláště otevřený k získání určitých dovedností nebo schopností. Z toho je potom odvozen pedagogický požadavek, aby dospělými byla tato citlivá období respektována a optimálně podpořena.

Z výše uvedeného požadavku potom vyplývá potřeba tzv. připraveného prostředí, s jehož pomocí pak dítě aktivně získávanými zkušenostmi utváří vlastní osobnost a rozvíjí kognitivní struktury.

Chování učitele potom musí přispívat k tomu, aby nebránilo dítěti stát se samostatnou osobností. Vzájemný vztah dospělého a dítěte musí být partnerský a dialogický.

Polarizace pozornosti

Vyučování je ve vzdělávacím systému Montessori založeno na jevu „polarizace pozornosti“, který je znám jako ústřední „fenomén Montessori“. Tento jev spočívá v respektování stavu, kdy je dítě zaujato určitou činností a plně se na ni soustředí. Tohoto jevu se využívá ve prospěch dětí, protože vzniká v předem připraveném vzdělávacím prostředí. Zaujato zvolenou činností se dítě zcela soustředí na vybranou činnost. V této chvíli pracuje nejefektivněji a s plným zaujetím. Záleží mu nejen na výsledku ale i na samotné činnosti.

Svoboda volby

Svobodná volba činnosti vychází z poznatku, že každé dítě je ku učení motivováno touhou poznat svět, jeho zákonitosti i touhou po vzdělání. Svoboda volby zaručuje dítěti naplnění této potřeby podle jeho vnitřních dispozic. Uplatnění principu spontánní aktivity dětí v souladu se senzitivním obdobím vede v Montessori systému ke zrušení principu stejného rozvrhu hodin pro všechny děti jedné třídy. Ze stejných důvodů se v tomto systému neuplatní frontální vyučování, ale odpovídající formou je mnohostranná obsahová a metodická diferenciací podle zájmu a vnitřních potřeb dětí.

Jednota fyzického a duševního

V Montessori systému je zdůrazněna duševní a fyzická jednota ve všech oblastech vývoje člověka. Tělesná a duševní harmonie je podmínkou seberealizace člověka. Proto pro rozvoj harmonického člověka má velký význam rozvoj smyslového vnímání. V Montessori koncepci je významnou kategorií pohyb, tělesná činnost.

Volný a přirozený pohyb dětí

Podle Marie Montessori je pohyb důležitý pro rozvoj dětské osobnosti a pro rozvoj inteligence. Pohyb je také významný pro uskutečnění polarizace pozornosti. V Montessori školách se pohyb využívá při vzdělávacím procesu. Organizace vyučování musí takové učení umožnit. Děti sedí u stolků, jen pokud mají činnost s písemným projevem, jinak se prakticky po celou dobu volně pohybují po třídě. Podstatné je, že k poznání kultury lidstva i současné kultury je třeba připravit prostředí, které dítěti umožní pochopit svět v souladu s jeho věkem, jeho duševní úrovní, a zároveň mu přinese svým uspořádáním a obsahem podněty pro proces poznávání.

4. Popis podmínek a organizace vzdělávání

4.1 Věcné vybavení školy

V mateřské škole je jedna třída s maximální kapacitou 20 dětí. Škola má světlé, čisté a estetické prostory. Na vzhledu prostor se podílejí ve velké míře také děti a učitelé (v souladu s principem Montessori o připraveném prostředí). Děti mají k dispozici dostatek materiálů a pomůcek. Skříňky a police s montessoriovským materiálem jsou pro děti volně dostupné. Pomůcky jsou přehledně uspořádány podle oblastí vzdělávání. Stolky jsou sestaveny pro práci jednotlivce, dvojice i skupin dětí. Činnosti jsou individualizované, děti aktivně pracují na vybraném úkolu buď samostatně, nebo v menších skupinách u stolů či na koberečcích. Ve třídě je prostor určený k vzájemnému setkávání dětí a jejich společné komunikaci, prostor pro cvičení koncentrace a ticha a prostor pro společné aktivity s učitelem. Respektujeme individuální potřeby dětí. Každé dítě má vyhrazený prostor, aby si mělo kam ukládat své osobní věci a své portfolio.

Organizace výuky respektuje senzitivní období a polaritu pozornosti dětí. Denní program může dle potřeb dětí a zásad Montessori pedagogiky přesahovat určený čas a měnit své pořadí.

Škola má kvalitní hygienické zázemí (šatnu, jídelnu - výdejnu a WC v souladu s normami). K pohybovým aktivitám děti využívají zpravidla blízký park a v letním období venkovní terasu u školy.

Školní řád zahrnuje práva a povinnosti dětí, učitelů, rodičů a ostatních pracovníků školy, organizační řád upravuje chod školy. Dokumenty jsou projednávány na Pedagogické radě a schválny Školskou radou.

Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (čistota, vlhkost vzduchu, teplota, osvětlení, hlučnost apod.). Ředitelka a pedagogičtí pracovníci zabezpečují podle vnitřních pravidel bezpečný pobyt dětí ve škole i mimo ni při mimoškolních akcích.

4.2 Živospráva dětí

Mezinárodní Montessori mateřská škola Olomouc vychovává děti k zdravému životnímu stylu, poskytujeme svačiny a obědy respektující zásady zdravé výživy. V naší škole dbáme na vyrovnané složení jídelníčku, dostatek ovoce a zeleniny. Pitný režim je zajištěn doplňováním dvou nápojů (voda, neslazený čaj) během dne. Pokrmy jsou podávány s dostatečnými intervaly. Denní režim je flexibilní, v případě potřeby je možné pružně reagovat na nenadále situace v průběhu denního programu. Děti tráví minimálně hodinu venku v blízkém parku, s ohledem na počasí a kvalitu ovzduší. Mají dostatek volného pohybu jak na zahradě, tak i v interiéru školy. Děti jsou na odpoledne rozděleny do dvou skupin. Mladší děti odpočívají, s možností spánku a věnují se klidným aktivitám, starší děti se věnují předškolní činnosti. Učitelé jsou přirozeným vzorem pro děti v rámci zásad zdravého životního stylu. Vlastním příkladem vedou k ochraně životního prostředí apod.

4.3 Podmínky psychosociální

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy spokojeně, jistě a bezpečně. Nově příchozí dítě má možnost se postupně adaptovat na nové prostředí a situaci dle jeho individuálních možností. Učitelé přistupují k dětem s respektem, citlivě reagují na jejich individuální potřeby. Děti mají rovnocenné postavení, jsou vedeny k dodržování řádu s maximální možností volnosti a osobní svobody. Učitelé nehodnotí práci a chování kladně nebo záporně, ale učí děti sebehodnocení. Je podporována vzájemná spolupráce a řešení problémů pokud možno pouze s pomocí, nebo zcela bez zásahu učitele. Dospělí i děti se mezi sebou navzájem chovají s důvěrou, tolerancí, ohleduplností, vzájemně si pomáhají a podporují se.

Předností mateřské školy je multikulturní prostředí, respekt k národnostním a kulturním rozdílům, ke kterému jsou děti vedeny. Takové prostředí školy umožňuje bezpečné setkávání dětí různého věku a z různého kulturního zázemí. Přijímáme i děti cizích státních příslušníků.

Díky metodě, kterou pracujeme, máme možnost věnovat značnou pozornost i integraci dětí se specifickými poruchami učení a chování (SPUCH), stejně jako integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků v různých oblastech nadaných.

4.4 Organizace chodu mateřské školy

Děti mají každý den dostatek pohybových aktivit, které se prolínají celým dnem. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, zapojovaly se do organizace činností a pracovaly svým tempem. Průměrný je i čas na spontánní hru a její dokončení, popř. na její pozdější pokračování.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí, které jsou motivovány k plnému využití svých schopností. Děti mohou pracovat samostatně nebo v menších či větších skupinách. Elipsa probíhá formou interaktivní, děti mohou její průběh spontánně ovlivňovat. Je respektováno osobní soukromí dětí, např. pokud nemají zájem při zúčastňování se na společných aktivitách. Nejsou překračovány počty dětí ve třídě.

Uspořádání dne

6:30 – 8:45	Příchod dětí do školy, ranní družinka
8:45 – 11:30	Přivítání, dopolední pracovní cyklus včetně svačiny (10:00-11:00)
11:30 – 11:45	dopolední kruh
11:45 – 12:30	Mladší děti oběd/starší děti pobyt venku
12:30 – 13:15	Mladší děti odpočinek/starší děti oběd
13:15 – 14:30	Odpolední vzdělávací blok starší děti (po,st), výtvarka pro starší děti (út), mladší děti odpočinek
14:30 – 15:00	
12:30	Odchod dětí s půldenní docházkou
12:30 – 13:30	Přestávka na zahradě, nácvik motorických dovedností
13:30 – 14:00	Odpolední kruh (možnost odpoledního spánku, klidové aktivity, čtení pohádek)
14:00 – 14:45	Odpolední program (práce s Montessori pomůckami, příprava předškoláků, výtvarné a hudební činnosti)

14:00 – 14:45	Svačina (po skupinkách)
14:45 – 15:00	Úklid třídy
15:00 – 16:45	Průběžný odchod dětí s celodenní docházkou, práce s Montessori pomůckami, výtavné a hudební činnosti

Mimořádné aktivity

- září Každoroční setkání rodičů, učitelů a dětí
- měsíčně Workshopy pro rodiče.
- měsíčně Výlety do okolního lesa, případně návštěva dětského divadelního představení, výstava, exkurze, návštěva zoo.
- prosinec Mikulášská nadílka. Zimní slavnost.
- únor Oslava svatého Valentýna.
- březen Oslava Dne prarodičů.
- duben Návštěva základní školy – Den pokusů.
- Velikonoce Honba za vajíčky.
- duben Den Země.
- květen Oslava svátku matek.
- červen Sportovní den.
- červen Závěrečné školní představení.

4.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků mateřské školy jsou jasně vymezeny. Mateřská škola úzce spolupracuje s rodiči a podporuje jejich zapojování do aktivit školy. Komunikace s rodiči probíhá na bázi osobního kontaktu s učiteli a prostřednictvím elektronické pošty. Ředitelka školy pozitivně motivuje své kolegy/ně, navozuje přátelskou atmosféru, pocit vzájemné důvěry a tolerance. Společně dochází k rozhodování o měsíčních plánech a akcích školy. Na tvorbě ŠVP PV se podílel celý pedagogický kolektiv. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ.

4.6 Personální a pedagogické zajištění

Při optimálním naplnění vzdělávacího programu má pedagogický sbor mateřské školy 6 členů včetně zástupce ředitele pro MŠ a ředitelky školy. Ve škole vždy působí nejméně jeden rodilý mluvčí angličtiny. Dbáme na to, aby alespoň 80% učitelů bylo plně kvalifikovaných. Některé učitelky si pedagogické vzdělání doplňují. Všichni učitelé/ky prošli diplomovým nebo alespoň informativním kurzem Montessori v Praze či ve Spojených státech amerických a ovládají anglický jazyk. Pedagogové se pravidelně účastní oborových i mezinárodních konferencí a DVPP dle nabídky Společnosti Montessori a dalších vzdělávacích institucí. Snažíme se využívat i nabídky seminářů a kurzů podporovaných ESF. Učitelé jsou v sebevzdělávání podporováni, často využívají také návštěv v jiných školských zařízeních obdobného typu, zejména pak školy s programem respektujícím principy M. Montessori.

Dle zásad pedagogiky M. Montessori vyžadujeme tyto osobnostní předpoklady učitele:

- Znalost základních principů pedagogiky Marie Montessori a možností jejich uskutečnění.

- Učitelé jsou v roli pozorovatelů a pomocníků, jsou dětem k dispozici tehdy, pokud potřebují informaci nebo pomoc, učitelé však nesmí svoji pomoc nikdy prosazovat a vnučovat či vylepšovat něco z práce dítěte, pokud o to dítě samo nepožádá.
- Znalost principů tvorby a práce s Montessori pomůckami jako předpoklad pro vlastní samostatnou tvorbu nových a doplňujících materiálů.
- Připravenost dojít s dětmi k poznání; není důležité všechno vědět, je důležité vědět, kde můžeme informace najít.
- Připravenost k dalšímu celoživotnímu vzdělávání; chtít stále znovu zkoušet něco nového je životní naladění, které učitelé potřebují při otevřeném vyučování!
- Učitel se musí umět lehce vypořádat s nepředvídatelnými situacemi a flexibilně reagovat na neočekávané.
- Musí to být člověk, který nechce žít život jenom podle plánu; měl by ukázat odvahu a radost z objevování neplánovaných vyučovacích situací.
- Učitelé musí děti akceptovat takové, jaké jsou. Děti přicházejí do školy ze svého prostředí, které jim spoluutvářelo i vzorce chování. Cílem musí být smysluplné zařazení dětí do společnosti se všemi jejich vlohami a vlastnostmi.
- Učitelé musí být také příkladem pro děti tím, že svými ideály žijí - kázání ideálů většinou děti dospělým moc nevěří.
- Učitel pracuje s chybou a pochvalou dle zásad a principů Montessori pedagogiky.

Dle zásad pedagogiky M. Montessori vyžadujeme tyto pedagogické předpoklady učitele:

- Učitel umí vytvářet prostředí, které ve třídě respektuje individuální osobnost dítěte.
- Učitel vztah s dětmi buduje na principu empatie s ohledem na stupeň vývoje dítěte.
- Učitel má partnerský přístup k dětem.
- Učitel je ochoten se stále profesně i osobnostně vzdělávat.
- Učitel musí umět ocenit výkon jednotlivce, ačkoliv je špatně měřitelný.
- Učitel musí znát materiály tak dalece, aby mohl pracovat společně s dětmi.
- Učitel podporuje spolupráci a vytváří prostředí pro komunikaci rodiny a školy.
- Učitel spolupracuje na obohacování vzdělávacího prostředí novými materiály a pomůckami.
- Učitel spolupracuje s ostatními kolegy, je ochoten poradit a pomoci méně zkušeným kolegům v realizaci Montessori pedagogiky.
- Všichni učitelé postupují podle společně vytvořených pravidel.
- Učitel je vzdělán ve filosofii a pedagogice Montessori a zúčastňuje se informačních setkání, seminářů a konferencí o metodě Montessori.

Vedení školy vytváří optimální podmínky pro soustavné zvyšování profesní a odborné způsobilosti svých pedagogických pracovníků. Všichni pedagogičtí pracovníci mateřské školy spolupracují s pedagogickými pracovníky základní školy.

Při všech činnostech je zajištěn pedagogický dozor.

Ve škole dále působí vedoucí školní jídelny – výdejny, která zodpovídá za dodržování stravovacích norem a za kvalitní přípravu a podávání jídla (svačin a obědů) ve stanovené době. Zároveň dbá na správné uložení potravin a udržuje pracoviště v pořádku a čistotě, dodržuje hygienické zásady.

4.7 Spoluúčast rodičů

Mateřská škola úzce spolupracuje s rodiči a podporuje jejich zapojování do aktivit školy. Škola chce společně vytvořit prostředí charakteristické vzájemnou podporou, spoluprací, jasnými požadavky, zodpovědným přístupem a snahou o stálé zlepšování výuky.

Rodiče se mohou po domluvě s učitelem účastnit denního programu a podílet se na přípravě projektů a akcí pro žáky. Ve spolupráci s vedením školy rodiče pro žáky připravují několikrát ročně akce jako pravidelné setkání v netradičních lokalitách k zahájení školního roku, oslavě Dni Země a dalším příležitostem. Za účasti rodičů pořádáme koncerty, divadelní představení a sportovní akce. Rodiče jsou o dění v mateřské škole pravidelně informováni emaily.

Mezi rodiči a učiteli je vytvářena oboustranná důvěra, otevřenost a vstřícnost, porozumění a respekt. Rodiče jsou zváni k účasti ve třídě, na různých programech a projektech. Učitelé nabízí poradenský servis a osvětové aktivity. Rodiče jsou pravidelně informováni o tom, co se ve třídě děje a v případě potřeby řeší společně postup výchovy a vzdělávání svých dětí. Informace svěřené rodiči jsou důvěrné a učitel nezasahuje do soukromí rodin.

4.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Rámcové cíle a záměry jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními potřebami je třeba tyto cíle a záměry přizpůsobovat. Učitelé se snaží vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte. V metodice Montessori pedagogiky je zajištěn individuální postup a aktivity, které dítěti umožňují pracovat vlastním tempem a podle svých senzitivních období a možností.

5. Vzdělávací obsah

5.1 Vzdělávací oblasti výchovně vzdělávacího systému podle Marie Montessori

5.1.1 Cvičení praktického života

Cílem je rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, rozvoj sebeobsluhy, uspokojování tendence dítěte pohybovat se, zdokonalování a harmonizace činností dítěte, vedení k nezávislosti na dospělém, rozvíjení sebejistoty, smyslu pro zodpovědnost, smyslu pro řád a pořádek.

Ve všech činnostech jsou plněny přímé cíle souvisejícími se základními lidskými potřebami a nepřímé cíle, kdy dítě získává sensorickou zkušenost.

Cíl: získávání praxe v daných oblastech:

1. Péče o vlastní osobu a své tělo (např. rámy se zapínáním, zavazováním tkaniček, mytí rukou, přesýpaní malých předmětů, manipulace s malými)
2. Péče o okolí a společnost (prostírání stolu, zametání, péče o květiny)
3. Cvičení sociálních vztahů a zdvořilostních forem chování (přijetí zodpovědnosti ve skupině, prosba, poděkování, zdravení, naslouchání, pomoc, cvičení ticha)
4. Cvičení kontroly pohybu a cvičení ticha (rovnovážná cvičení a chůze po čáře - elipse, rozvoj jemné a hrubé motoriky, koordinace ruka-oko, trénování nezávislosti, koncentrace a řádu)

Obsahem jsou: suché aktivity (přesýpaní, nabírání, třídění, strouhání...), mokré aktivity (přelévání, nabírání, šlehání atd.), sebeobslužné aktivity a péče o druhé a okolí.

5.1.2 Smyslová výchova

Smyslová výchova je předstupněm abstraktního myšlení, je to cesta od uchopení k pochopení. Cílem je rozvoj poznávacích procesů, citů, vůle, rozvoj vnímání zrakového, hmatového, sluchového, čichového a stereognostického. Se smyslovým materiálem pracují děti od chvíle, kdy jsou schopny třídit různé předměty.

Obsahem je: zrakové vnímání velikosti, šířky, hloubky, délky, tvarů, barev, vzorů, hmatové vnímání velikosti, šířky, hloubky, délky, tvarů, povrchu materiálů, teploty, hmotnosti, sluchové vnímání tónů a zvuků, vnímání pohybu ruky – stereognostický smysl – spojení hmatu a pohybů svalů na ruce s vyloučením zraku.

5.1.3 Jazykový materiál

Cílem je rozvoj řeči a jazyka, rozvoj vzájemné komunikace, rozvoj dovedností předcházejících čtení a psaní.

Obsahem je: mluvený jazyk (analýza slov, příběhy, výslovnost), počátky čtení (hláska + písmeno, fonetické čtení, čtení slov), počátky psaní (grafomotorika, pohybový trénink, malá tiskací písma, sestavování slov z písmen – nácvik syntézy a analýzy slov).

Pro začátek psaní je nejlépe vystihnout „explozi psaní“, kdy dítě chce samo psát. Zdokonalování jemné motoriky ruky probíhá při práci se specifickými materiály. Pro počátek nácviku čtení používáme metodu vycházející z pedagogiky Montessori, která je podobná Genetické metodě. Děti se seznamují s písmeny, pracují s materiály, při kterých mohou vnímat rozdíl mezi písmeny více smysly, ke slovům přiřazují konkrétní předměty. Výuka jazyka slouží od počátku také k poznávání světa, proto jsou pro děti připraveny slova a obrázky s tématy, které dětem dávají smysl.

5.1.4 Matematika

V pedagogice M. Montessori se jedná o psychoaritmiku - prožitkovou matematiku. Cílem je rozvoj poznávacích procesů (logická oblast) a funkcí, rozvoj představivosti, rozvoj myšlenkových operací, smyslové prožití matematických operací, rozvoj vnímání, paměti a vůle. Matematický materiál v Montessori školách pomáhá u dětí včas podporovat a rozvíjet matematického ducha. Předstupeň matematiky – smyslové a konkrétní matematické pomůcky a materiály vedou - vedou děti k materializované abstrakci a pracují s nimi již od začátku. Úkolem tohoto materiálu je předvádět nevědomou a nestrukturovanou informaci do strukturovaného systému. Postupujeme vždy od konkrétního k abstraktnímu, od známého k neznámému.

Obsahem je: první počítání (do 10) – pojetí čísla sudá a lichá, desítková soustava – vytvoření konkrétní představy jednotky, desítky, sta i tisíce, zápis těchto čísel, případně základ pro početní operace.

M. Montessori mluví o matematice jako o cestě k poznání světa. Když je dítěti dána možnost pohybovat se, dotýkat se a pozorovat předměty, pomáhá mu to později lépe chápat matematické souvislosti a poznávat, že matematika je všude kolem nás.

5.1.5 Kosmická výchova

Cesta k pochopení „velkého řádu“, pochopení zákonitostí. „Pravým kosmickým posláním člověka je vítězství lásky a spravedlnosti mezi lidmi, utvoření světa přátelství.“ Kosmická výchova je integrujícím prvkem pedagogiky Montessori, její teorie i praxe. Cílem je rozvoj intelektu, rozvoj poznání, kreativity, uvedení do světa lidí, do života ve společnosti, poznávání kultury a umění, vedení ke zdravému životnímu stylu, vytváření odpovědného postoje k životnímu prostředí.

Obsahem je: živá příroda (biologie, botanika), neživá příroda (horniny, nerosty), historie (dějiny lidstva, planety Země), umění (výtvarné, hudební, kultura národa)

5.2 Integrované bloky

Integrovaným prvkem Montessori pedagogiky je Kosmická výchova. Zde jsou zahrnuty poznatky z různých oblastí, jako je matematika, jazyk, zoologie, botanika, geografie, času a historie, informace o vědě, technice a umění. Při realizaci jednotlivých témat reaguje učitelka na zájmy dětí. Některá z témat jsou návazná v průběhu celého školního roku. V následujícím školním roce děti pokračují v obohacení o další informace a prožitky. Učitel hodnotí průběh tématu a jeho přijetí dětmi podle evaluačního systému školy. Pracovní listy a dokončenou práci si děti ukládají do svých portfolií.

Při tvorbě měsíčních plánů si vybíráme vhodné vzdělávací cíle z následujících oblastí. Jejich realizace je možná v průběhu celého dne pobytu dítěte v mateřské škole.

1. Noví kamarádi (Kdo je můj kamarád, S kým žiju, Co mám a nemám rád, Pravidla slušného chování)
2. Moje smysly (Barvy a materiály, Ovoce a zelenina, Jak trávím den)
3. Listujeme knížkou (Oblíbená knížka, Čtyři roční období, Čím jezdíme ve městě, Povídky o mojí zemi)
4. Zimní svátky (Slavíme tradiční zimní svátky, Moje rodina)
5. Starám se o své tělo (Já, Moje tělo, Co dělám pro své zdraví, Světlo a tma)
6. Objevujeme svět (Evropa, Asie, Afrika, Amerika, Austrálie, Antarktida)
7. Zvířátka tu žijí s námi (Kdo tu žije - voda, země, vzduch, Kde to už znám, Život v lese)
8. Den Země (Velikonoce, Jak se starám o planetu, Vesmír)
9. Moje místo (Město a vesnice, Profese, Moje nejoblíbenější jídlo)
10. Sluníčko nás hřeje (Sportujeme, Co jsme se tu naučili, Loučení se školou)

1. **Noví kamarádi** (Kdo je můj kamarád, S kým žiju, Co mám a nemám rád, Pravidla slušného chování).

Smysl tématu: tento blok je zaměřen na vyjádření pocitů, vnímání kamarádů, spolužáků a dospělých, mezi kterými se pohybuje. Dítě se učí vnímat své pocity a vyjadřovat je při poznávání nového prostředí a nastavování pravidel pro společné soužití ve třídě (proces normalizace).

Cíl	Obsah	Výstup
Dítě a jeho tělo <ul style="list-style-type: none">• rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky• rozvoj fyzické i psychické zdatnosti• osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě• osvojení si poznatků a dovedností	<p>Činnosti zaměřené na poznávání vlastního těla</p> <p>Konstruktivní a grafické činnosti</p> <p>Navozování příjemné atmosféry</p>	<p>Zvládnout základní pohybové dovednosti, pohyb v různém prostředí</p> <p>Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku</p>

<p>důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu <p>Dítě a psychika</p> <p>Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj řečových schopností a dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vyjadřování) rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) <p>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj paměti a pozornosti, představivosti a fantazie rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) <p>Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě získání relativní citové samostatnosti rozvoj schopnosti sebeovládání rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit <p>Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) rozvoj kooperativních dovedností <p>Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání pravidel společenského 	<p>Smyslové a psychomotorické hry</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů</p> <p>Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace</p> <p>Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině</p> <p>Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností</p> <p>Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných-hněvu, zlosti, úzkosti apod.)</p> <p>Činnosti zajišťující spokojenost a radost a vyvolávající veselí a pohodu</p> <p>Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě</p> <p>Aktivity podporující sblížení dětí</p> <p>Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte</p>	<p>Napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit pokynu</p> <p>Péče o čistotu a zdraví</p> <p>Porozumět slyšenému</p> <p>Vyjadřovat samostatně myšlenky, pocity</p> <p>Slovně reagovat, tvořit otázky a odpovídat</p> <p>Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, nahoře, dole apod.)</p> <p>Poznat a pojmenovat vše, čím je dítě obklopeno</p> <p>Odloučit se od rodičů, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>Respektovat pravidla a přijímat povinnosti</p> <p>Projevovat co cítí a snažit se ovládat afektované chování</p> <p>Dodoržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití jak doma, tak ve třídě</p> <p>Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit s eo hračky, pomůcky, úkoly</p> <p>Uplatňovat návyky v základních formách</p>
--	--	--

<p>soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se) rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách <p>Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách 	<p>v prostředí mateřské školy</p> <p>Aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, apod.) v jednání lidí</p> <p>Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů</p> <p>Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií</p> <p>Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává</p>	<p>společenského chování ve styku s dětmi a dospělými, zdravit, rozloučit se a poděkovat, vzít si slovo, když druhý domluví apod.</p> <p>Utvoří si představu o pravidlech chování a společenských normách</p> <p>Orientovat se bezpečně ve známém prostředí (doma, v budově, v blízkém okolí)</p> <p>Pomáhat pečovat o životní prostředí, dbát o pořádek, čistotu, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu</p> <p>Všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p>
--	--	---

2. **Moje smysly** (Barvy a materiály, Ovoce a zelenina, Jak trávím den)

Smysl tématu: tento blok je zaměřen na rzakové a hmatové vjemy, nahlédnutí do běžného denního programu. Děti se učí vnímat okolí zrakem a hmatem, získávají povědomí o časové posloupnosti dne.

Cíl	Obsah	Výstup
<p>Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky rozvoj a užívání všech smyslů osvojení si věku přiměřených praktických dovedností vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu <p>Dítě a psychika</p> <p>Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj řečových schopností a 	<p>Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty a materiály</p> <p>Činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým využitím</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>Samostatný slovní projev na</p>	<p>Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony</p> <p>Ovládat koordinaci ruky a oka, zacházet s drobnými pomůckami a materiálem</p> <p>Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>Správně vyslovoat, ovládat</p>

<p>jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <ul style="list-style-type: none"> osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka <p>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj smyslového vnímání, myšlení, paměti a pozornosti přechod od konkrétně názorného k pojmovému myšlení vytváření základů pro práci s informacemi <p>Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopnosti sebeovládání rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání <p>Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) rozvoj kooperativních dovedností 	<p>určité téma</p> <p>Vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu</p> <p>Sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky</p> <p>Pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, znaků a funkcí</p> <p>Konkrétní operace s materiálem</p> <p>Volné hry a experimenty s materiálem a předměty</p> <p>Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné</p> <p>Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání</p> <p>Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte</p> <p>Aktivita podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)</p> <p>Hry, přirozené i modelové situace k přijímání a respektování druhého</p> <p>Aktivita podporující sbližování dětí</p>	<p>tempo a intonaci Sledovat řečníka a ptát se</p> <p>Učit se nova slova a aktivně je používat</p> <p>Učit se z paměti krátké texty, říkanky, písničky</p> <p>Zaměření, co je z poznávacího hlediska důležité</p> <p>Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>Nalézat nová nebo alternativní řešení</p> <p>Soustředit se na činnost a dokončit ji</p> <p>Rozhodovat o svých činnostech</p> <p>Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>Navazovat kontakty s dospělým, překonat stud</p> <p>Komunikovat bez zábran s druhým dítětem, navazovat a udržovat přátelství</p> <p>Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je Spolupracovat s odatními</p>
---	--	--

<p>Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí • rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách • vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností • rozvoj společenského i estetického vkusu <p>Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách • pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit • osvojení si poznatků a dovedností rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám 	<p>Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě</p> <p>Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování</p> <p>Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu</p> <p>Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)</p> <p>Seznámení s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí, zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)</p>	<p>Pochopit, že každý má v rodině a ve třídě svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy</p> <p>Spoluvytvářet prostředí pohody</p> <p>Vnímat umělecké a kulturní podněty, říci co zaujalo</p> <p>Všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>Osvojit si poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, zajímavé a využitelné pro další učení a praxi</p> <p>Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené, které se doma i ve třídě opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně</p>
--	--	---

3. Listujeme knížkou (Oblíbená knížka, Čtyři roční období, Čím jezdíme ve městě, Povídky o mojí zemi)

Smysl tématu: tento blok je zaměřen na poznávání historie a zákoutí naší země a také její charakteristické klimatické podmínky. Děti se učí poznávat místo, kde žijí a jeho proměny během roku.

Cíl	Obsah	Výstup
<p>Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky rozvoj fyzické i psychické zdatnosti osvojení si věku přiměřených praktických dovedností osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí <p>Dítě a psychika</p> <p>Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu osvojení si dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka <p>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj a kultivace představivosti a fantazie rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla) 	<p>Zdokonalování hrubé a jemné motoriky</p> <p>Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů</p> <p>Hudebně pohybové hry a činnosti</p> <p>Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti</p> <p>Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů</p> <p>Prohlížení a „čtení“ knížek</p> <p>Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen</p> <p>Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii</p> <p>Činnosti zaměřené k chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)</p> <p>Činnosti zaměřené na</p>	<p>Zvládat jemnou motoriku</p> <p>Povědomí o způsobu ochrany osobního zdraví a bezpečí</p> <p>Sladit pohyb se zpěvem</p> <p>Zvládat úklidové práce a starost o hračky</p> <p>Sledovat děj a zopakovat jej správně ve větách</p> <p>Soustředěně poslouchat četbu, hudbu</p> <p>Rozlišovat obrazné symboly, číslice, písmena</p> <p>Využívat všech smyslů, pozorovat, všimnout si nového, změněného</p> <p>Přemýšlet a vést jednoduché úvahy a ty vyjádřit</p> <p>Vnímání a zájmu o nové věci</p> <p>Učit se a postupovat podle</p>

<ul style="list-style-type: none"> vytváření základů pro práci s informacemi <p>Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci <p>Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních rozvoj kooperativních dovedností <p>Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije 	<p>poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktoqramy, apod.)</p> <p>Činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení</p> <p>Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních</p> <p>Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému</p> <p>Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy</p> <p>Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením</p> <p>Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání</p> <p>Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a</p>	<p>pokynů a instrukcí</p> <p>Uvědomovat si své limity a možnosti</p> <p>Vyjádřit souhlas i nesouhlas, umět říci "ne"</p> <p>Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v rodinném a cizím prostředí</p> <p>Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>Vnímat, co si druhý přeje a vycházet mu vstříc, chovat se citlivě, ohleduplně, nabídnout pomoc</p> <p>Chápat, že všichni lidé, mají stejnou hodnotu, přestože každý je jiný</p> <p>Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat a sledovat se zájmem literární, dramatické nebo hudební představení</p> <p>Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své přesatvy pomocí výtvarných technik</p> <p>Chovat se a jednat podle vlastních pohnutek s</p>
---	---	---

<p>Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí 	<p>povolání)</p> <p>Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat</p> <p>Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)</p>	<p>ohledem na druhé</p> <p>Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, vše kolem se mění, pohybuje a proměňuje, se změnami třeba počítat a přizpůsobovat se jim</p>
--	--	---

4. Zimní svátky (Slavíme tradiční zimní svátky, Moje rodina)

Smysl tématu: tento blok je zaměřen na oslavy zimních svátků. Děti se učí o tradicích a zvycích, místech, kde svátky můžeme trávit, jaké máme zvyklosti a s kým tyto oslavy můžeme trávit.

Cíl	Obsah	Výstup
<p>Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky rozvoj a užívání všech smyslů osvojení si věku přiměřených praktických dovedností a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a zdravého životního stylu <p>Dítě a psychika Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i 	<p>Manipulační činnosti, jednoduché úkony s předměty</p> <p>Hudební, hudebně pohybové hry a činnosti</p> <p>Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí a nezdravých návyků</p> <p>Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti</p> <p>Společné rozhovory, diskuse, vyprávění podle obrázového materiálu</p>	<p>Základní pohybové dovednosti na sněhu a ledu</p> <p>Sladit pohyb s rytmem, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji</p> <p>Ochrana osobního zdraví, co mu prospívá a co škodí</p> <p>Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>Utvořit jednoduchý rým</p> <p>Reprodukovat říkanky, písničky, pohádky</p>

<p>psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p> <p>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) vytváření základů pro práci s informacemi <p>Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> získání relativní citové samostatnosti rozvoj schopnosti sebeovládání rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání <p>Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými <p>Dítě a společnost</p>	<p>Přednes, recitace, dramatizace, zpěv</p> <p>Hry podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)</p> <p>Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)</p> <p>Hry na téma rodiny, přátelství apod.</p> <p>Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)</p> <p>Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte</p> <p>Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy</p> <p>Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách</p> <p>Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením</p>	<p>Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně zapamatovat a vybavit</p> <p>Vyjadřovat představivost v tvořivých činnostech (výtvarných, hudebních, pohybových)</p> <p>Soustředit se na činnost a udržet pozornost</p> <p>Ve známých a opakujících se situacích ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>Zachytit a vyjádřit své prožitky slovně, výtvarně, pomocí hudby, dramatickou improvizací</p> <p>Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, řešit konflikt dohodou</p> <p>Spolupracovat s ostatními</p> <p>Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije <p>Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí 	<p>Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)</p> <p>Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává</p> <p>Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)</p> <p>Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií</p> <p>Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé</p>	<p>Pochopit, že každý má ve společnosti (třída, rodina, herní skupina) svou roli a podle ní se chovat</p> <p>Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým bez předsudků, s úctou a vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>Dodržovat pravidla her, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním kulturním a technickém prostředí, možnosti praktických zkušeností a dostatek praktických ukázek v okolí</p> <p>Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka a uvědomovat si, že způsobem chování ovlivňují svoje zdraví i životní prostředí</p> <p>Všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p>
--	---	--

5. Starám se o své tělo (Já, Moje tělo, Co dělám pro své zdraví, Světlo a tma)

Smysl tématu: tento blok je zaměřen na poznání sebe sama a svého těla. Děti se učí o těle a způsobu, jak o něj pečovat

Cíl	Obsah	Výstup
<p>Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky rozvoj a užívání všech smyslů osvojení si poznatků o těle a jeho 	<p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí</p>	<p>Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů</p> <p>Pojmenovat části těla a některé orgány, mít povědomí o vývoji těla</p>

<p>zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p> <ul style="list-style-type: none"> osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí <p>Dítě a psychika</p> <p>Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projev, vyjadřování) osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) <p>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) <p>Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebevědomí, osobní spokojenosti) a city plně prožívat rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci <p>Dítě a ten druhý</p>	<p>Činnosti a příležitosti zaměřené k ochraně zdraví</p> <p>Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo</p> <p>Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest</p> <p>Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv</p> <p>Smyslové hry a činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.</p> <p>Činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, apod.)</p> <p>Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)</p> <p>Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu</p> <p>Cvičení organizačních dovedností</p>	<p>Znát pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem</p> <p>Popsat situaci</p> <p>Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>Sluchově rozlišovat začáteční a koncové hlásky ve slovech</p> <p>Zachytit hlavní myšlenku a komentovat děj</p> <p>Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno</p> <p>Chápat základní číselné pojmy a matematické souvislosti</p> <p>Řešit problémy, myslet kreativně</p> <p>Přijímat pozitivní ocenění, neúspěch a vyrovnat se s ním, hodnotit svoje pokroky</p> <p>Těšit se z hezkých a příjemných zážitků</p> <p>Prožívat radost ze zvládnutí poznaného</p> <p>Zorganizovat hru</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému • osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) • rozvoj kooperativních dovedností <p>Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách • seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije • vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat <p>Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit • osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy • rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách 	<p>Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému</p> <p>Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.</p> <p>Aktivity podporující sblížení dětí</p> <p>Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy</p> <p>Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí</p> <p>Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.)</p> <p>Poučení o možných nebezpečných situacích, způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, požár apd.) využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím</p> <p>Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává</p>	<p>Dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití doma i v mateřské škole</p> <p>Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, úkoly Solupracovat s ostatními</p> <p>Začlenit se do třídy a zařadit mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>Receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, hudebních skladeb, divadelních scének)</p> <p>Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může v okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se nebezpečí vyhnout a chránit</p> <p>Zvládat běžné činnosti a praktické situace, které se v jeho prostředí opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně (doma, na ulici, v obchodě, u lékaře apod.)</p>
--	---	--

6. Objevujeme svět (Evropa, Asie, Afrika, Amerika, Austrálie, Antarktida)

Smysl tématu: tento blok je zaměřen na poznávání světa. Děti se učí o všech světadílech a o různorodosti na naší planetě.

Cíl	Obsah	Výstup
<p>Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky rozvoj a užívání všech smyslů osvojení si věku přiměřených praktických dovedností vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu <p>Dítě a psychika</p> <p>Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu <p>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) <p>Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě 	<p>Činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktické používání</p> <p>Smyslové a psychomotorické hry</p> <p>Konstruktivní a grafické činnosti</p> <p>Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace</p> <p>Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů</p> <p>Činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)</p> <p>Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností</p> <p>Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a</p>	<p>Zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a materiály</p> <p>Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů</p> <p>Zvládat jemnou motoriku a ovládat koordinaci ruky a oka při práci s nástroji a materiálem</p> <p>Pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno</p> <p>Učit se nová slova a aktivně je používat</p> <p>Rozlišovat obrazové symboly a porozumět jejich významu</p> <p>Popsat situaci, porozumět slyšenému</p> <p>Vést jednoduché úvahy, umět vyjádřit o čem přemýšlí</p> <p>Zajímat se o nové věci, vnímat a využívat zkušenosti k učení</p> <p>Vyjadřovat představivost a fantazii v tvořivých činnostech</p> <p>Uvědomovat si</p>

<p>(uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p> <ul style="list-style-type: none"> • získání relativní citové samostatnosti • rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit • rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání <p>Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) • vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) • rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních <p>Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije • vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností • vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat • rozvoj společenského i estetického vkusu <p>Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání jiných kultur • pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také 	<p>sebeovládání</p> <p>Estetické a tvůrčí aktivity</p> <p>Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, odlišností (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní</p> <p>Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým</p> <p>Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření</p> <p>Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina, mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)</p> <p>Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)</p> <p>Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i</p>	<p>samostatnost, vlastní názory a vyjadřovat je</p> <p>Zachytit a vyjádřit své prožitky slovně, výtvarně, pomocí hudby</p> <p>Být citlivý ve vztahu k živým bytostem, přírodě a věcem</p> <p>Respektovat předem vyjasněná společenská pravidla</p> <p>Přirozeně bez zábran komunikovat s dospělými a dětmi</p> <p>Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy</p> <p>Vnímat, co si druhý přeje a vycházet mu vstříc</p> <p>Přístupovat k druhým bez predsudků, s úctou a vážit si jejich práce</p> <p>Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, hodnotit svoje zážitky</p> <p>Zachycovat skutečnosti ze svého okolí, vyjařovat představy pomocí výtvarných dovedností a technik, hudebně pohybových činností</p> <p>Mít povědomí o širším společenském, věcném,</p>
--	--	---

<p>poškozovat a ničit</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí 	<p>neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)</p> <p>Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií</p> <p>Kladení otázek, diskuse o problémech, vyprávění, poslech, objevování</p>	<p>přírodním, kulturním a technickém prostředí</p> <p>Rozlišovat activity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které poškozovat</p> <p>Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí</p>
--	--	--

7. Zvířátka tu žijí s námi (Kdo tu žije - voda, země, vzduch, Kde to už znám, Život v lese)

Smysl tématu: tento blok je zaměřen na poznávání živé přírody. Děti se učí o svém okolí a o živočiších, kteří v něm žijí.

Cíl	Obsah	Výstup
<p>Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu <p>Dítě a psychika</p> <p>Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) 	<p>Lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti</p> <p>Činnosti směřující k ochraně zdraví, pečování o sebe a okolí</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy</p> <p>Přednes, recitace, dramatizace, zpěv</p> <p>Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen</p> <p>Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů</p>	<p>Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>Mít povědomí o ochraně zdraví a bezpečí, kde v případě potřeby hledat pomoc</p> <p>Zvládat sebeobsluhu a pracovní úkony</p> <p>Naučit se ezapměti krátké texty, říkanky, písničky, básničky</p> <p>Utovřit jednoduchý rým</p> <p>Poznat některá písmena a číslice</p> <p>Soustředěně poslouchat hudbu a četbu</p>

<p>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti, pozornosti a fantazie vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) vytváření základů pro práci s informacemi 	<p>Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)</p> <p>Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.</p> <p>Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly)</p>	<p>Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně zapamatovat a vybavit si</p> <p>Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>Zaměřovat se na to, co je důležité (podstatné znaky, rysy, vlastnosti)</p> <p>Chápat číselné, matematické a prostorové pojmy</p>
<p>Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopnosti sebeovládání rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci <p>Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních 	<p>Hry na téma rodiny, přátelství apod.</p> <p>Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení</p> <p>Výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)</p> <p>Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému</p> <p>Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)</p> <p>Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit, půjčit hračku, střídat se</p>	<p>Uvědomovat si samostatnost</p> <p>Být citlivý ve vztahu k přírodě, živým bytostem a věcem</p> <p>Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás</p> <p>Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>Chápat, že osobní a osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>Vnímat, co si dítě přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc, mít ohled na druhého, nabídnout mu pomoc apod.</p>

<p>Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí • rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách <p>Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu • vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách • pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit 	<p>apod.</p> <p>Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí</p> <p>Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává</p> <p>Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek k seznamování dítěte s elementárními informacemi o naší republice</p> <p>Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)</p> <p>Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává</p>	<p>Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat pstavedlivě, hrát fair</p> <p>Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu a bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, lhostejnost)</p> <p>Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek s ohledem na druhé</p> <p>Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí)</p> <p>Mít povědomí o významu životního prostředí, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě chová ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí</p>
---	--	--

8. Den Země (Velikonoce, Jak se starám o planetu, Vesmír)

Smysl tématu: tento blok je zaměřen na historii naší planety. Děti získávají povědomí o tom, jak chránit planetu a o postavení člověka ve vesmíru.

Cíl	Obsah	Výstup
<p>Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky rozvoj a užívání všech smyslů osvojení si věku přiměřených praktických dovedností osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí <p>Dítě a psychika</p> <p>Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu <p>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) vytváření základů pro práci 	<p>Manipulační činnosti s předměty, pomůckami a nástroji, náčiním a materiálem</p> <p>Smylové a psychomotorické hry</p> <p>Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví osobního bezpečí a zdravých životních návyků</p> <p>Samostatný slovní projev na určité téma</p> <p>Přednes, recitace, dramatizace, zpěv</p> <p>Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest</p> <p>Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.</p> <p>Hry nejrozdílnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii</p>	<p>Umět zacházet s předměty denní potřeby, pomůckami, nástroji, grafickým materiálem</p> <p>Vědomě napodobit pohyb a sladit s rytmem a hudbou</p> <p>Neohrožovat zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>Správně vyslovovat, ovládat dech a tempo</p> <p>Učit se z paměti krátké texty</p> <p>Utvořit jednoduchý rým</p> <p>Vědomě využívat všech smyslů, pozorovat, všimnout si nového, změněného</p> <p>Řešit problémy, myslet kreativně, předkládat nápady</p> <p>Chápat prostorové a časové pojmy</p> <p>Tvořivé činnosti konstruktivní, hudební a</p>

<p>s informacemi</p> <p>Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě • rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit • rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání • získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci <p>Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými <p>Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách • seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o 	<p>Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu</p> <p>Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)</p> <p>Činnosti nejružnějšího zaměření umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování a sebehodnocení</p> <p>Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách</p> <p>Čtení, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením</p> <p>Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého</p> <p>Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých</p> <p>Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování</p> <p>Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)</p> <p>Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě</p>	<p>pohybové</p> <p>Prožívat radost ze zvládnutí poznaného</p> <p>Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, smutek, soucit, radost apod.)</p> <p>Prožívat a projevat co cítí, odložit splnění svých přání, zklidnit se a ztlumit vztek</p> <p>Zachytit a vyjádřit své prožitky slovně, výtvarně, pomocí hudby a tance</p> <p>Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, úkoly</p> <p>Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování a ponižování</p> <p>Utvořit si základní představu o pravidlech chování a chovat se podle nich doma, v mateřské škole i na veřejnosti</p> <p>Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem umělecká představení</p> <p>Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vjadřovat se pomocí výtvarných technik a hudebně pohybových</p>
--	--	---

<p>prostředí, v němž dítě žije</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj společenského i estetického vkusu <p>Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, společností, planetou Zemí 	<p>Ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)</p> <p>Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí</p> <p>Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objeovávání)</p>	<p>činností</p> <p>Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, smysluplné a využitelné pro další učení a životní praxi Vnímat, že svět má svůj řád, je pesrtý a různorodý (mít povědomí o planet Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, dbát o pořádek a čistotu</p> <p>Rozlišovat, které activity mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které poškozovat</p>
---	--	--

9. **Moje místo** (Město a vesnice, Profese, Moje nejoblíbenější jídlo)

Smysl tématu: tento blok je zaměřen na poznávání místa, kde bydlíme a o způsobu života v okolí. Děti se učí o způsobech, možnostech, důležitosti a výsledcích pracovní činnosti.

Cíl	Obsah	Výstup
<p>Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj fyzické i psychické zdatnosti osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí vytváření zdravých životních návyků a postojů 	<p>Činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním</p> <p>Konstruktivní a grafické činnosti</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>Činnosti směřující k prevenci úrazů</p>	<p>Umět zacházet s hračkami, předměty denní potřeby, pracovními pomůckami, hudebními nástroji</p> <p>Rozlišovat, co zdraví škodí a prospívá</p> <p>Mít povědomí o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p>

<p>Dítě a psychika</p> <p>Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) <p>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) <p>Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) rozvoj schopnosti sebeovládání rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 	<p>Samostatný slovní projev na určité téma</p> <p>Individuální a skupinová konverzace</p> <p>Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen</p> <p>Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.</p> <p>Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině</p> <p>Osvojení činností - vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem apod.)</p> <p>Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)</p> <p>Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte</p> <p>Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu</p>	<p>Vyjadřovat samostatně myšlenky, nápady</p> <p>Sledovat řečníka a obsah</p> <p>Sledovat očima zleva doprava Poznat písmena a číslice</p> <p>Odhadovat podstatné znaky, vlastnosti, nacházet rozdíly a společné znaky a vzájemné souvislosti</p> <p>Poznat a pojmenovat většinu, co děti obklopuje</p> <p>Třídít předměty podle určitého pravidla, chápat číselnou řadu, osvojovat si základní číselné a písemné symboly</p> <p>Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky</p> <p>Zachytit a vyjádřit své prožitky slovně, hudebně a výtvarně</p> <p>Ovládat city v opakujících se známých i neznámých situacích</p> <p>Radost ze zvládnutého a poznaného</p>
--	--	---

<p style="text-align: center;">Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) • rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních <p style="text-align: center;">Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách • seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije • rozvoj společenského i estetického vkusu <p style="text-align: center;">Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu • vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách • osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a 	<p>Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.</p> <p>Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření</p> <p>Aktivity podporující sblížení dětí</p> <p>Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy</p> <p>Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce)</p> <p>Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, s různými druhy zaměstnání, řemesel)</p> <p>Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí</p> <p>Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)</p>	<p>Respektovat potřeby jiného dítěte</p> <p>Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého</p> <p>Spolupracovat s ostatními</p> <p>Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, udržovat přátelství</p> <p>Vyjednávat s dětmi a dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (samostatně i s pomocí) Zacházet šetrně s pomůckami, knížkami, hračkami</p> <p>Uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými a dětmi (pozdravit, poprosit, požádat o pomoc) Dodržovat pravidla her a jiných činností</p> <p>Zvládat běžné činnosti, požadavky a jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují</p> <p>Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním a technickém prostředí</p> <p>Všímat si změn a dění v</p>
--	---	---

bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy		nejbližším okolí
--	--	------------------

10. Sluníčko nás hřeje (Sportujeme, Co jsme se tu naučili, Loučení se školou)

Smysl tématu: tento blok je zaměřen na uvědomění si, kam se děti během roku posunuly a co se naučily. Děti se učí o tom, jak o sebe a své okolí pečovat v létě.

Cíl	Obsah	Výstup
<p>Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky rozvoj fyzické i psychické zdatnosti osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě <p>Dítě a psychika</p> <p>Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) <p>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj a zpřesňování smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj představivosti a fantazie posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) <p>Sebepojetí, city, vůle</p>	<p>Zdravotně zaměřené činnosti Smyslové a psychomotorické hry</p> <p>Hudební a udebně pohybové hry a činnosti Činnosti směřující k prevenci úrazů, nemoci a nezdravých návyků</p> <p>Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů</p> <p>Vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie Přednes, recitace, dramatizace, zpěv</p> <p>Námětové hry a činnosti Hry nejružnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů</p>	<p>Mít povědomí o způsobu ochrany zdraví, zvládat překážky a užívat různé druhy náčiní</p> <p>Sladit pohyb se zpěvem</p> <p>Zvládat sebeobsluhu, osobní hygienu, postarat se o osobní věci</p> <p>Porozumět slyšenému a zopakovat děj</p> <p>Sledovat a vyprávět příběh nebo pohádku</p> <p>Správné vyslovování, tempo a intonace</p> <p>Vědomě využívat všech smyslů, pozorovat, všítat si</p> <p>Nalézat nová řešení nebo alternativy ke starým</p> <p>Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci a využívat zkušeností k učení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) • získání relativní citové samostatnosti • rozvoj schopnosti sebeovládání • rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat <p>Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) • rozvoj kooperativních dovedností • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými <p>Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí • rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách <p>Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváření elementárního povědomí 	<p>Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení</p> <p>Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání</p> <p>Cvičení organizačních dovedností</p> <p>Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke starším apod.)</p> <p>Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých</p> <p>Čtenba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením</p> <p>Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích)</p> <p>Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)</p> <p>Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku</p>	<p>Přijímat úspěch i neúspěch, vyrovnat se s ním a učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>Rozhodovat o svých činnostech</p> <p>Vnímat, co si druhý přeje a vycházet mu vstříc, chovat se citlivě a s ohledem</p> <p>Bránit se projevům násilí druhého dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými, v případě potřeby požádat druhého o pomoc</p> <p>Adapovat se na život ve škole, zvládat požadavky plynoucí z prostředí a jeho proměn (vnímat pravidla, řídit se jimi, přizpůsobit se programu, spolupracovat), spoluvytvářet prostředí pohody</p> <p>Utvořit si představu o pravidlech chování a normách, co je v souladu a proti nim a polde této představy se chovat</p> <p>Dodržovat pravidla her, hrát fair</p>
---	--	---

<p>o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p> <ul style="list-style-type: none">• poznávání jiných kultur• osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy• rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	<p>Poučení o možných nebezpečných situacích, způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím</p>	<p>Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se dítě může v okolí setkat, vědět, jak se chránit</p> <p>Všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>Zvládat běžné činnosti, požadavky a praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně bezpečně doma i na veřejnosti</p>
--	---	--

5.3 Doplnující program Seznamování s anglickým jazykem

Seznamování se s anglickým jazykem probíhá v ranních a odpoledních blocích. Tématické okruhy se prolínají s tematickými okruhy v českém jazyce. Jsou pravidelně zařazovány do denního programu, doplňují tématické části, navazují na ně.

Tématické okruhy:

1. Noví kamarádi (Pozdravy, pravidla slušného chování – poděkovat, poprosit, Předměty ve třídě)
2. Moje smysly (Barvy, Ovoce a zelenina)
3. Listujeme knížkou (Roční období, Dopravní prostředky)
4. Zimní svátky (Zimní svátky, Rodina)
5. Staráme se o své tělo (Části těla, Čísla)
6. Objevujeme svět (Evropa, Asie, Afrika, Amerika, Austrálie, Antarktida)
7. Zvířátka tu žijí s námi (Zvířata, Prostředí, kde zvířata žijí)
8. Den Země (Velikonoce, Ekologie)
9. Moje místo (Povolání, Jídlo)
10. Sluníčko nás hřeje (Sporty, Loučení se školou)

Plán doplňující činnosti Seznamování se se základy anglického jazyka:

1. Noví kamarádi
 - Seznámení s pozdravy Hello, Godbye, Hi apod.
 - Pravidla slušného chování, seznámení se slovy Please, Thank you, what is your name apod.
 - Předměty ve třídě – seznámení se slovíčky Table, Chair, Window apod.
 - Seznamovací hry – Morning greetings
2. Lístky podzimu
 - Seznámení se s barvami
 - Seznámení se s pojmenováním druhů ovoce a zeleniny
 - Hry, práce s obrázky
3. Listujeme knížkou (Roční období, Dopravní prostředky)
 - Seznámení se s ročními obdobími
 - Seznámení se s dopravními prostředky - Car, Bus, Plane apod.
 - Hry, říkanky
4. Zimní svátky (Zimní svátky, Rodina)
 - Seznámení se se slovíčky pro rodinu
 - Seznámení se s výrazy vztahující se k zimě Snow, Ice, Cold apod.
 - Hry, práce s obrázky

5. Venku mrzne (Části těla, Čísla)
 - Seznámení s čísly od 0-100
 - Seznámení se s popisem těla
 - Hry, písnička “Head and shoulders”

6. Objevujeme svět (Evropa, Asie, Afrika, Amerika, Austrálie, Antarktida)
 - Seznámení s názvy světadílů
 - Procvičování barev a čísel
 - Kde se mluví anglicky – glóbus, mapa
 - Hry, říkadla

7. Zvířátka tu žijí s námi (Zvířata, Prostředí, kde zvířata žijí)
 - Seznámení s zvířaty
 - Seznámení se s přírodou okolo nás – Tree, Grass, Pond apod.
 - Hry

8. Den Země (Velikonoce, Ekologie)
 - Seznámení se s Velikonocemi
 - Seznámení se se slovíčky pro materiál – Glass, Paper, Plastic, Wood apod.
 - Hry, dramatizace, říkanky

9. Jaro nás zve ven (Povolání, Jídlo)
 - Seznámení se profesemi – Teacher, Police, Fireman, Doctor apod.
 - Seznámení se se slovíčky pro potraviny
 - Hry, říkanky, výtvarná tvorba

10. Sluníčko nás hřeje (Sporty, Loučení se školou)
 - Seznámení se se slovíčky pro sport – Football, Hockey, Tennis, Playground apod.
 - Opakování barev, čísel, potravin, zvířat
 - Hry, říkanky, písničky

6. Evaluace předškolního vzdělávání

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích oblastí, situací a podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř naší mateřské školy. Na základě zjištěných poznatků navrhujeme a provádíme úpravy.

Cílem evaluace je zjistit, zda škola plní své úkoly a funkce podle vzdělávacího programu školy, respektive podle RVP PV. Nejdůležitějším kritériem je to, že se děti cítí ve škole bezpečně a šťastně, že jsou jejich rodiče s fungováním školy spokojeni a že pedagogičtí pracovníci školy mají radost ze své práce.

V zařízeních pracujících podle metody M. Montessori je každodenní pozorování dětí a jejich činností nezbytnou a neoddělitelnou součástí programu. Tato systematická pozorování učitelkám umožňují zjištění aktuálního zájmu jednotlivých dětí a jejich předpokladů pro další rozvoj jejich individuálních schopností a dovedností.

OBLASTI	KRITÉRIA EVALUACE	NÁSTROJE EVALUACE		ČASOVÝ PLÁN	ZODPOVĚDNOST
		FORMY	METODY		
NAPLŇOVÁNÍ CÍLŮ PROGRAMU	Zjistit soulad cílů stanovených v ŠVP s výchovně-vzdělávacím procesem	Pozorování ve třídách, rozhovory s dětmi a rodiči,	Hospitace ředitelky ve třídách	Nejméně čtyřikrát ročně	Ředitelka
	Zjistit soulad ŠVP s měsíčními plány tříd	Analýza třídní dokumentace	Kontrola třídní dokumentace (třídní knihy, měsíční plány)	Měsíčně	Ředitelka a zástupkyně pro MŠ
	Zjistit soulad záměrů ŠVP a dílčích projektů	Hodnocení projektu v měsíčním tematickém plánu	Kontrola po skončení tématu	Měsíčně	Ředitelka, zástupkyně pro MŠ a pedagogický sbor
KVALITA PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ	Zhodnocení materiálních podmínek	Inventura pomůcek a materiálů, objednávka	Rozhovory s učitelkami Vyhotovení inventáře a návrh objednávky na další školní rok	Průběžně Do konce dubna	Pedagogický sbor, ředitelka školy ve spolupráci se zřizovatelkou
	Zhodnocení organizačních podmínek	Hodnocení podmínek	Zpětná vazba na pedagogicko-provozních poradách	Měsíčně	Ředitelka
	Zhodnocení personálních podmínek	Hodnocení podmínek	Rozhovory se zaměstnanci	Pololetně	Ředitelka školy ve spolupráci se zřizovatelkou
ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ A REALIZACE OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ	Uplatňování principů M. Montessori	Pozorování ve třídách, spolupráce s odborníky	Hospitace ředitelky a odborníků, konzultace s odborníky, účast na přednáškách a workshopech v rámci DVPP	Dle potřeby	Ředitelka a pedagogický sbor
	Složení třídy, vývojové fáze dětí	Zpráva, monitorování kritérií hodnocení	Pozorování, rozhovor, diagnostika	Začátek školního roku a dle potřeby	Pedagogický sbor
	Kvalita komunikace učitelů s dětmi a rodiči	Zpětná vazba od rodičů a dětí	Rozhovory s rodiči a dětmi	Průběžně a během schůzek s rodiči	Ředitelka ve spolupráci se zřizovatelkou
PRÁCE PEDAGOGŮ	Hodnocení učitelů	Kritéria hodnocení učitelů	Hospitace, rozhovor	Pololetně	Ředitelka
	Sebereflexe	Formulář	Analýza vyplněného formuláře, rozhovor	Ročně	Učitelky, ředitelka
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	Vývoj jednotlivých dětí v oblastech vzdělávání	Portfolia dětí, hodnocení učitelů	Pozorování, výsledky činností	Průběžně	Učitelky
	Zhodnocení výsledků vzdělávacího procesu	Zpětná vazba od rodičů, učitelů	Pozorování, rozhovory	Průběžně	Ředitelka